

=====
Ref. queixa núm. 061484
=====

Assumpte: discriminació del valencià en servei d'informació municipal.

Excm. Sr.,

Com vosté sap, vam rebre en esta institució un escrit de queixa signat pel Sr. (...), que va quedar registrat amb el número de referència que apareix més amunt, i en el qual substancialment manifestava que la regidora de Modernització de l'Ajuntament d'Alacant havia posat en marxa un servei d'informació municipal mitjançant "SMS" disponible exclusivament en castellà, per la qual cosa considerava que es vulnerava la cooficialitat lingüística instaurada a la Comunitat Valenciana i discriminava aquells que volen informar-se en la "llengua pròpia de la Comunitat Valenciana".

En definitiva, demanava la mediació del Síndic de Greuges perquè este servei d'informació municipal mitjançant "SMS" fóra adaptat a la realitat lingüística vigent a la Comunitat Valenciana.

En considerar que la queixa reunia els requisits establert en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988 de 26 de desembre, reguladora del Síndic de Greuges, va ser admesa a tràmit i en vam donar trasllat a l'Ajuntament d'Alacant, de conformitat amb el que determina l'art. 18.1 de la citada llei, a fi de contrastar les al·legacions formulades per l'interessat i per demanar informació suficient sobre la qüestió plantejada i la resta de circumstàncies concurrents.

La Regidoria de Modernització d'Estructures Municipals va donar compte que el servei d'informació municipal mitjançant SMS estava en fase experimental i que "depenent del resultat d'este projecte, en una pròxima fase, el receptor del SMS podrà rebre informació en la llengua que vulga: valencià o castellà".

L'interessat, a qui vam donar trasllat de la comunicació rebuda, va ratificar íntegrament l'escrit inicial de queixa, per la qual cosa, una vegada conclusa la

tramitació ordinària d'esta, li demane que considere els arguments que seguidament li expose i que constitueixen els fonaments de la resolució amb què concloem:

En primer lloc, senyor, donem per acceptats els seus arguments respecte de la qüestió principal plantejada pel Sr. (...) en la seua queixa, en el sentit que, atés que el servei d'informació municipal través de SMS està en fase de prova, no s'ha adaptat encara al valencià.

En segon lloc, senyor, hem de comunicar-li que, independentment de la qüestió de fons de la queixa que ens ocupa, això és, la discriminació del valencià en el servei municipal d'informació per SMS, en la tramitació del present expedient ha sorgit una qüestió sobre la qual esta institució no pot deixar de pronunciar-se, relativa a l'adequat respecte als drets lingüístics dels ciutadans.

El present expedient s'inicia, com sap, a conseqüència d'un escrit dirigit a esta institució pel Sr. (...), íntegrament redactat en valencià.

En conseqüència, i com a garantia dels drets reconeguts en la LUEV, que en el seu art. 11 estableix que "en aquelles actuacions administratives iniciades a instància de part i en aquelles en què hi haja altres interessats que així ho manifesten, l'administració actuant haurà de comunicar-los tot el que els afecte en la llengua oficial que trien, qualsevol que fóra la llengua oficial en què s'haguera iniciat. 2. De la mateixa manera, siga quina siga la llengua oficial emprada, en els expedients iniciats d'ofici, les comunicacions i la resta d'actuacions es faran en la indicada pels interessats", la petició d'informe que els va ser realitzada, es va fer en la llengua triada per l'interessat, açò és, en valencià.

No obstant això, l'informe remés per vosté es troba redactat íntegrament en castellà.

La Generalitat Valenciana, en compliment del mandat estatutari contingut en l'Estatut d'autonomia, va promulgar la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, el preàmbul de la qual assenyala la necessitat de recuperar l'ús social i oficial del valencià.

L'esmentada llei va significar, d'una banda, el compromís de la Generalitat Valenciana de defensar el patrimoni cultural de la nostra Comunitat i, especialment, la recuperació social del valencià, definit com a llengua històrica i pròpia del nostre poble" i, d'altra banda, superar la relació de desigualtat existent entre les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana, el valencià i el castellà.

La cooficialitat lingüística instaurada per la Constitució espanyola, que reconeix com a llengua oficial d'una determinada comunitat autònoma, no sols l'idioma castellà, sinó també el propi d'eixa comunitat autònoma, va modificar substancialment l'ús, tant privat com oficial, de les diverses llengües en el territori de l'Estat espanyol; és per això que les comunitats autònomes amb idioma oficial propi han legislat sobre la matèria, a través de les denominades lleis de normalització lingüística, amb la finalitat de fomentar l'ús oficial de la llengua

cooficial amb l'objectiu que esta abastara cotes semblants a aquelles que corresponen al castellà com a idioma oficial del territori espanyol.

La persecució d'estos legítims objectius, reconeguts en la legislació autonòmica davall l'empara atorgada por la Constitució, no pot, però, desconéixer, i de fet no ho desconeix, que l'article 14 de la Constitució estableix el principi d'igualtat, amb interdicció de qualssevol maneres de discriminació, inclosa la discriminació per motiu de llengua, i la declaració de l'article 3 del mateix text constitucional, que estableix expressament el dret de tots els ciutadans a usar la llengua espanyola.

En este sentit, la mateixa Llei d'ús i ensenyament del valencià, conscient de la vigència absoluta del principi d'igualtat i de la prohibició de discriminació per motiu de llengua, declara en l'article 4, que “en cap cas es podrà seguir discriminació pel fet d'emprar qualssevol de les dues llengües oficials” de la Comunitat Valenciana.

La LUEV, Llei 4/1983, de 23 de novembre, regula l'ús normal i oficial del valencià, i en el seu art. 7 estableix que el valencià és la llengua pròpia de la Comunitat Valenciana i de la resta d'administracions públiques, i oficial, juntament amb el castellà.

Una de les conseqüències essencials que es deriven dels mandats continguts en els preceptes anteriorment mencionats és el dret que assistix a qualsevol ciutadà, en les seues relacions amb l'Administració, a triar la llengua en què este desitge que es produïsqen les comunicacions i la tramitació dels expedients, del qual sorgix el correlatiu deure de l'Administració de respectar esta elecció i d'emprar, al llarg de tot el procediment, l'idioma que haguera estat triat. D'acord amb això, l'article 11 de la Llei d'ús i ensenyament del valencià declara que «en aquelles actuacions administratives iniciades a instància de part i en què hi haja altres interessats que així ho manifesten, l'Administració actuant haurà de comunicar-los tot el que els afecte en la llengua oficial que trien, qualsevol que siga la llengua oficial en què s'haguera iniciat. 2. De la mateixa manera, siga quina siga la llengua oficial emprada, en els expedients iniciats d'ofici, les comunicacions i la resta d'actuacions es faran en la llengua indicada pels interessats”.

En el present expedient, però, la remissió de l'informe ha estat en castellà, tot i que la llengua triada pel ciutadà ha estat el valencià, la qual cosa no s'ajusta als mandats legals anteriorment exposats.

De conformitat amb tot el que hem dit i amb el que preveu l'art. 29 de la Llei 11/1988, etc. suggerim a l'Ajuntament d'Alacant que en una fase futura, el receptor del servei d'informació municipal a través de SMS observe la cooficialitat lingüística instaurada a la Comunitat Valenciana i li recordem els deures legals que la Constitució i la legislació vigent li imposen de respectar els drets lingüístics dels administrats i d'utilitzar en tots els procediments i en qualsevol forma de relació amb ells el valencià o el castellà.

Perquè en prenga coneixement, li fem saber, igualment, que, a partir del mes següent a la data en què s'ha dictat esta resolució, la inserirem en la pàgina web de la institució.

Agraïm la seua col·laboració i la remissió del que li hem sol·licitat.

Atentament,

Emilia Caballero Álvarez
Síndica de Greuges e.f. de la Comunitat Valenciana